

1560**ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia 26 sierpnia 2003 r.

w sprawie warunków bezpieczeństwa i higieny służby oraz zakresu stosowania przepisów działu dziesiątego Kodeksu pracy w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070 i Nr 130, poz. 1188) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za stan bezpieczeństwa i higieny służby w jednostce organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanej dalej „jednostką”, odpowiada kierownik tej jednostki, a także, w swoim zakresie obowiązków służbowych, kierownik komórki organizacyjnej w jednostce oraz osoba kierująca doraźnie zespołem złożonym z co najmniej dwóch funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwani dalej „przełożonymi”.

§ 2. 1. Przełożony jest obowiązany chronić życie i zdrowie funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków służby, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W szczególności przełożony ma obowiązek:

- 1) znać szczególne właściwości lub warunki służby występujące na stanowiskach służbowych w jednostce, określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 marca 2003 r. w sprawie wykazu schorzeń i chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 52, poz. 455), zwane dalej „szczególnymi właściwościami lub warunkami służby”, oraz znać zasady bezpieczeństwa i higieny służby obowiązujące na tych stanowiskach;
- 2) zorganizować służbę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki jej pełnienia;
- 3) sprawować nadzór nad przestrzeganiem zasad oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny służby w jednostce, wydawać polecenia w celu usunięcia stwierdzonych uchybień oraz kontrolować ich wykonanie;
- 4) zapewnić wykonanie zaleceń wydanych przez służbę bezpieczeństwa i higieny służby oraz inne uprawnione organy.

2. Obowiązek zapewnienia funkcjonariuszowi bezpiecznych i higienicznych warunków służby przełożony realizuje w szczególności przez:

- 1) właściwe utrzymanie budynków, pomieszczeń i stanowisk służbowych, pojazdów, maszyn, innych urządzeń technicznych oraz instalacji;

- 2) zapewnienie właściwego na danym stanowisku służbowym uzbrojenia, wyposażenia i innego sprzętu;
- 3) odpowiednie zabezpieczenie maszyn i innych urządzeń technicznych we właściwe osłony oraz przydzielenie narzędzi i wyposażenia gwarantującego bezpieczne wykonywanie czynności służbowych;
- 4) stwarzanie właściwych warunków higieniczno-sanitarnych przez posiadanie niezbędnych urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz dostarczanie funkcjonariuszowi niezbędnych środków utrzymania higieny osobistej;
- 5) zaopatrzenie funkcjonariusza w niezbędne środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze;
- 6) podejmowanie przedsięwzięć zabezpieczających funkcjonariusza przed urazami, działaniem substancji toksycznych, porażeniem prądem elektrycznym, szkodliwym działaniem hałasu i wibracji, mikrofal oraz promieniowaniem jonizującym, jak również zmniejszających uciążliwość służby;
- 7) zapewnienie i umożliwienie funkcjonariuszowi zapoznania się ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby występującymi na stanowisku służbowym zajmowanym przez funkcjonariusza, a także z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny służby obowiązującymi na stanowisku służbowym zajmowanym przez funkcjonariusza oraz kontrolę ich przestrzegania przez funkcjonariusza.

§ 3. W zakresie profilaktycznej ochrony zdrowia przełożony ma obowiązek:

- 1) systematycznie przeprowadzać badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w jednostce;
- 2) zapewnić i umożliwić stosowanie środków zapobiegających schorzeniom i chorobom związanym ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, a w szczególności utrzymywać w stanie stałej sprawności urządzenia niezbędne do przeciwdziałania czynnikom powodującym te schorzenia i choroby.

§ 4. W razie stwierdzenia u funkcjonariusza objawów choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby lub innego schorzenia związanego z warunkami służby, kierownik jednostki ma obowiązek:

- 1) zbadać w porozumieniu z właściwym organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej przyczyny, charakter i rozmiary zagrożenia powodującego chorobę lub schorzenie;
- 2) niezwłocznie przystąpić do usuwania czynników powodujących powstanie choroby lub schorzenia;
- 3) skierować funkcjonariusza do komisji lekarskiej, w trybie określonym przepisami w sprawie orzekania o inwalidztwie funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, emerytów i rencistów Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu;
- 4) spowodować czasowe lub stałe przeniesienie funkcjonariusza na inne stanowisko służbowe, jeżeli uzasadniają to wyniki badań lekarskich.

§ 5. 1. W razie zaistnienia wypadku, podczas lub w związku z wykonywaniem przez funkcjonariusza obowiązków służbowych, przełożony ma obowiązek podjąć, w granicach dostępnych środków, niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie, zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym, a także niezwłocznie ustalić przyczyny i okoliczności wypadku.

2. Kierownik jednostki ma obowiązek systematycznie analizować przyczyny wypadków zaistniałych w jednostce i na podstawie wyników tych analiz stosować właściwe środki zapobiegawcze.

3. W jednostce prowadzi się rejestr wypadków zaistniałych podczas lub w związku z wykonywaniem przez funkcjonariusza obowiązków służbowych.

§ 6. Programy szkolenia, kształcenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy powinny obejmować zagadnienia bezpieczeństwa i higieny służby.

§ 7. Warunkiem dopuszczenia funkcjonariusza do służby na stanowisku służbowym, na którym występują szczególne właściwości lub warunki służby, jest odbycie przeszkolenia w zakresie zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny służby obowiązujących na tym stanowisku służbowym. Odbycie przeszkolenia funkcjonariusz potwierdza na piśmie.

§ 8. Funkcjonariusz wykonuje czynności służbowe w ramach posiadanych kwalifikacji i możliwości technicznych, ze szczególnym uwzględnieniem posiadanego uzbrojenia, wyposażenia oraz innego niezbędnego sprzętu.

§ 9. Funkcjonariusz wykonujący czynności biurowe powinien wykonywać je w obiektach budowlanych i pomieszczeniach, spełniających wymagania i normy bezpieczeństwa i higieny pracy przewidziane dla obiektów budowlanych i pomieszczeń, odpowiednich do rodzaju wykonywanych czynności i liczby funkcjonariuszy.

§ 10. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę:

- 1) w temperaturze otoczenia powyżej 25 °C lub poniżej 10 °C,
- 2) wymagającą wysiłku fizycznego powodującego w ciągu 8 godzin efektywny wydatek energetyczny

organizmu powyżej 1 500 kcal (6 280 kJ) u mężczyzny i 1 000 kcal (4 187 kJ) u kobiety

— zapewnia się napoje wzbogacone w sole mineralne i witaminy, w ilości zaspokajającej jego potrzeby, odpowiednio zimne lub gorące w zależności od warunków pełnienia służby.

§ 11. Funkcjonariusz pełniący służbę na stanowisku służbowym, na którym występują szczególne właściwości lub warunki służby, związane z działaniem: siły fizycznej maszyn i urządzeń, substancji toksycznych, wysokich lub niskich temperatur, prądu elektrycznego, mikrofal, hałasu i wibracji oraz promieniowania jonizującego, ma obowiązek stosować środki i metody zabezpieczające przed tym działaniem, w szczególności środki ochrony indywidualnej.

§ 12. Podczas prowadzenia szkolenia: strzeleckiego, z użyciem materiałów wybuchowych, zapalających i dymotwórczych, w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego i technik samoobrony, wspinaczkowego, nurkowego, spadochronowego, doskonalącego technikę jazdy oraz zajęć wychowania fizycznego, jego organizator ma obowiązek zapewnić:

- 1) fachową obsługę uzbrojenia, wyposażenia oraz innego sprzętu;
- 2) bezpieczną realizację poszczególnych elementów ćwiczeń;
- 3) sprzęt ratunkowy i przeciwpożarowy;
- 4) zabezpieczenie medyczne;
- 5) zabezpieczenie terenu ćwiczeń przed dostępem osób postronnych.

§ 13. 1. Podczas szkolenia każde ćwiczenie powinno być prowadzone pod nadzorem instruktora posiadającego stosowne uprawnienia i przez taką ich liczbę, która pozwala na sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad ćwiczącymi.

2. Przed przystąpieniem do ćwiczeń organizator szkolenia i instruktor mają obowiązek sprawdzić miejsce prowadzenia ćwiczenia, uzbrojenie, wyposażenie i inny sprzęt używany do ćwiczeń oraz poinformować ćwiczących o mogących wystąpić zagrożeniach.

3. Ćwiczenia o większym stopniu trudności i skomplikowania należy wprowadzać do szkolenia, stosując zasadę stopniowania trudności.

§ 14. Organizator szkolenia i instruktor mają obowiązek:

- 1) odsunąć od ćwiczeń funkcjonariusza naruszającego postanowienia regulaminów, instrukcji, przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny służby oraz poleceń i wskazówek instruktora, a także funkcjonariusza zgłaszającego zły stan zdrowia;
- 2) przerwać ćwiczenie w razie stwierdzenia braku niezbędnych warunków bezpieczeństwa lub nieprawidłowego wykonywania ćwiczenia, nadmiernej brawury oraz nieprzestrzegania bądź lekceważenia przepisów bezpieczeństwa i higieny służby przez funkcjonariusza.

§ 15. Funkcjonariusz uczestniczący w szkoleniu ma obowiązek niezwłocznie zgłosić instruktorowi i organizatorowi szkolenia odniesione kontuzje, urazy i obrażenia.

§ 16. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, podczas których może zaistnieć zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, przełożony ma obowiązek:

- 1) opracować szczegółowy plan działania podległych funkcjonariuszy;
- 2) rozpoznać zagrożenia, informować podwładnych funkcjonariuszy o ich występowaniu oraz wydawać polecenia dotyczące właściwego zabezpieczenia ludzi przed ich następstwami;
- 3) zapewnić odpowiednie uzbrojenie, wyposażenie oraz inny niezbędny sprzęt;
- 4) ustalić sygnały i środki alarmowe oraz odwód niezbędny do udzielenia wsparcia i pomocy;
- 5) zapewnić zabezpieczenie medyczne;
- 6) kontrolować i nadzorować pracę podległych funkcjonariuszy;
- 7) w razie zaistnienia wypadku lub nagłego bezpośredniego zagrożenia życia natychmiast przystąpić do ratowania poszkodowanych lub zagrożonych;
- 8) podczas długotrwałego wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, prowadzonych w niskich lub wysokich temperaturach albo w obecności czynników szkodliwych dla zdrowia, zapewnić odpowiednio częste wymiany funkcjonariuszy, możliwość ogrzania się, niezbędne posiłki i napoje oraz odpowiedni sprzęt i wyposażenie.

§ 17. Funkcjonariusz ma obowiązek przestrzegania zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny służby, obowiązujących na zajmowanym stanowisku służbowym, a w szczególności:

- 1) znać przepisy oraz zasady bezpiecznego wykonywania czynności i zadań służbowych oraz wykonywać te czynności w sposób zgodny z tymi przepisami i zasadami;
- 2) znać przepisy oraz zasady posługiwania się przydzielonym uzbrojeniem, wyposażeniem oraz innym sprzętem;
- 3) dbać o należyty stan użytkowanego uzbrojenia i wyposażenia, maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz dbać o porządek i ład w miejscu pełnienia służby;
- 4) używać środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 5) poddawać się wymagany badaniom lekarskim oraz innym, zarządzonym przez właściwe organy, i stosować się do ich zaleceń;
- 6) brać udział w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa i higieny służby;
- 7) niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonym w jednostce wypadku zaistniałym podczas

pełnienia służby lub o zaistniałym zagrożeniu dla życia lub zdrowia ludzkiego.

§ 18. W czasie wykonywania zadań służbowych, w okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności, funkcjonariusz może odstąpić od zasad bezpieczeństwa i higieny służby, z zachowaniem wszelkich dostępnych w danych warunkach zabezpieczeń, jeżeli w jego ocenie, dokonanej w miejscu i czasie wykonywania czynności służbowej, istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego lub odwrócenia zagrożenia godzącego w bezpieczeństwo państwa, w szczególności gdy:

- 1) z powodu braku specjalistycznego uzbrojenia, wyposażenia lub innego sprzętu zachodzi konieczność zastosowania środka zastępczego;
- 2) fizyczne warunki i umiejętności funkcjonariusza mogą zastąpić brak możliwości użycia właściwego uzbrojenia, wyposażenia lub innego sprzętu;
- 3) funkcjonariusz podejmie wykonanie określonej czynności dobrowolnie.

§ 19. 1. W jednostkach tworzy się służbę bezpieczeństwa i higieny służby, zwaną dalej „służbą bhs”, pełniącą funkcje kontrolne i doradcze w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby, którą stanowią wyodrębnione komórki organizacyjne lub samodzielne stanowiska do spraw bezpieczeństwa i higieny służby.

2. W jednostkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 i 11 statutu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 73 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie nadania statutu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (M. P. Nr 26, poz. 432), tworzy się etatową, a w pozostałych jednostkach nieetatową, służbę bhs.

3. Liczbę funkcjonariuszy służby bhs ustala kierownik jednostki, biorąc pod uwagę liczbę funkcjonariuszy pełniących służbę w jednostce oraz występujące w jednostce szczególne właściwości lub warunki służby i związane z nimi uciążliwości i zagrożenia.

4. Służba bhs podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki lub jego zastępcy.

§ 20. Do zadań służby bhs, uprawnień oraz kwalifikacji funkcjonariusza służby bhs stosuje się przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704).

§ 21. W zakresie nieuregulowanym rozporządzeniem stosuje się odpowiednio:

- 1) przepisy art. 208, art. 211—227, art. 232—236 i art. 237³—237¹¹ działu dziesiątego Kodeksu pracy oraz wydane na ich podstawie przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy wydane na podstawie art. 237¹⁵ Kodeksu pracy, jeżeli funkcjonariusz w czasie wykonywania zadań służbowych wykonuje prace, których te przepisy dotyczą.

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*